ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE PRAHA
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY
Interní klinika
Přednosta: plk. prof. MUDr. Miroslav Zavoral, PhD.

Vážený pan
prof. MUDr. RNDr. Miroslav Červinka, CSc.
děkan Lékařské fakulty v Hradci Králové
Univerzita Karlova
Šimkova 870
500 38 Hradec Králové 1

V Praze dne 29. října 2010

Oponentský posudek na disertační práci *"Využití kapslové endoskopie v experimentální a klinické diagnostice enteropatie z nesteroidních antiflogistik"* MUDr. Ilji Tachecího

Předložená disertační práce je zaměřena na problematiku využití kapslové endoskopie, vysoce aktuální téma v oboru gastroenterologie. Endoskopické vyšetření tenkého střeva je stále výrazně limitované špatnou dostupností této části trávícího traktu. Přes recentní technologický pokrok (jedno- či dvoubalonová enteroskopie) zůstává kapslová endoskopie zlatým standardem v diagnostice onemocnění tenkého střeva. Enteropatie z nesteroidních antiflogistik (NSA) představuje závažnou komplikaci léčby těmito často užívanými medikamenty. Vzhledem k etickým limitům není možné provést klinické studie, které by se zabývaly určením kritické dávky NSA ve vztahu k různým závažným komplikacím. O to více je přínosný experiment na živém zvířeti, který je součástí disertační práce.

První část práce přináší pečlivě zpracovaný teoretický úvod do problematiky a to jak historický vývoj využití kapslové enteroskopie, tak i patofyziologické mechanismy účinku nesteroidních antiflogistik, včetně nežádoucích účinků na tenké střevo (slizniční změny, stenózy, krvácení). Zvláštní pozornost je věnována rozdílnému vlivu neselektivních NSA a cyklooxygenáza-2 (COX-2) selektivních NSA.

Druhá část práce popisuje vlastní disertační projekt. Cíle práce jsou jasně definovány v obou částech projektu. V části experimentální byla vytvořena metodika vyšetření kapslovou endoskopií u živého animálního modelu po aplikaci NSA. Ze 7 vyšetřených prasat domácích bylo u většiny (88%) prokázáno poškození sliznice tenkého střeva vlivem NSA. V klinické části bylo vyšetřeno 51 nemocných s revmatoidní artritidou nebo osteoartrózou, kteří dlouhodobě užívali NSA a 13 zdravých dobrovolníků. NSA enteropatie byla prokázána jak v cílové (61%), tak překvapivě i v kontrolní (15%) skupině. Nebyly prokázány jednoznačné efektivní klinické či laboratorní prediktory tohoto onemocnění. Významným přínosem pro praxi je jednoznačné určení indikací vyšetření kapslovou endoskopií k vyloučení NSA enteropatie, kterými jsou změna klinické symptomatologie či laboratorního nálezu (anémie, malnutrice, známky zánětu).

Práce odkazuje na 207 literárních zdrojů, ve velké většině z poslední dekády. Nejnovější odkaz na původní práci je z roku 2010.

ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÁ NEMOCNICE PRAHA
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY
Interní klinika
Přednosta: plk. prof. MUDr. Miroslav Zavoral, PhD.

Diplomant patří mezi hlavní propagátory a zakladatele využití kapslové endoskopie v České republice. Je autorem zásadní monografie v tomto oboru, která obdržela Cenu České gastroenterologické společnosti ČLS JEP za nejlepší monografii publikovanou v roce 2008. Opakovaně (v roce 2004 a 2007) vytvořil standardy vyšetření tenkého střeva pomocí kapslové endoskopie, jež jsou nyní v praxi běžně využívány. K tématu disertační práce diplomant publikoval 2 práce v časopisech s impact faktorem (Endoscopy a Digest. Dis. Sci.). Je prvním autorem u 7 prací v odborném tisku, u 39 byl spoluautorem. K dané tématice se opakovaně vyjádřil ve formě přednášky či posteru na tuzemských i zahraničních odborných akcích.

Jazyková úroveň práce je velmi dobrá, text je napsán s minimem překlepů či chyb v interpunkci. Výtku si zaslouží pouze nedostatečné odskoky za tečkou či dvojtečkou (například str. 45 či 69).

Otázky k obhajobě:

1) K přípravě tenkého střeva nebyly využívány perorální roztoky a lokálně snížená přehlednost je udávána ve 43%. Neměl tento fakt vliv na celkové výsledky? Nebylo by vhodnější použít intenzivnější střevní přípravu?
2) V kontrolní skupině byla diagnostikována NSA enteropatie u 15 % jedinců? Jaké je pro to vysvětlení?
3) Jaký byl osobní podíl diplomanta na práci na projektu? Podílel se diplomant osobně i na experimentální části projektu?

Disertační práce přináší původní závěry, které přispívají k poznání vlivu NSA na střevní sliznici a rozšiřují možnosti diagnostiky NSA enteropatie. Proto ji doporučuji oborové radě k obhajobě. Po zodpovězení uvedených otázek a řádném vykonání obhajoby doporučuji, aby MUDr. Iljovi Tachecímu byl udělen titul Ph.D.

plk. prof. MUDr. Miroslav Zavoral, Ph.D.
Interní klinika 1. LF UK a ÚVN
U Vojenské nemocnice 1200
169 02 Praha 6